

บทที่ 4

ผลการศึกษา

จากการศึกษาเรื่อง “การศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการดำเนินงานโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิ” โดยการสัมภาษณ์ตามแบบสอบถาม ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถาม คือ นายกองค์การ ปลัดองค์การ และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโพหนอง ตำบลคอนสวรรค์ ตำบลโสกปลาตุก ตำบลบ้านแท่น ตำบลวังงาม รวม 134 คน สามารถแบ่งผลการศึกษาดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการดำเนินงานโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลภูมิหลังของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ผลการสอบถามความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการดำเนินงานโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิ

ตอนที่ 4 การอภิปรายผล

ผลการศึกษาจากการสำรวจข้อมูลสามารถวิเคราะห์ผลการศึกษาดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการดำเนินงานโครงการคาราวาน เสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิ

การดำเนินงานโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็ก ปี 2550 มีขั้นตอนการดำเนินงานใน 2 ระดับ คือ ระดับจังหวัด และระดับตำบล ซึ่งมีการดำเนินงานในกลุ่มเป้าหมาย และกิจกรรมที่แตกต่างกัน ดังนี้

1. ระดับจังหวัด

ก. คัดเลือกทีมสหวิชาชีพระดับจังหวัด จำนวน 10 คน เข้าอบรมวิธีการดำเนินงานโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็ก ปี 2550 ระหว่างวันที่ 20 - 24 พฤศจิกายน 2549 ณ โรงแรมวรบุรี อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้แก่

1) นางประภาศรี ไชยกุลวัฒนา	เจ้าหน้าที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชัยภูมิ
2) นางจันทร์ทิพ วงศ์ฮาด	เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ
3) นายธนภูมิ ไชยประสิทธิ์	เจ้าหน้าที่สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดชัยภูมิ
4) นางกัณฑ์ฤทัย นิลคำวงศ์	เจ้าหน้าที่สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและ
เยาวชนจังหวัดชัยภูมิ
สำนักงานยุติธรรมจังหวัดชัยภูมิ
5) นายอำนาจ ทุ่งราช	เจ้าหน้าที่สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดชัยภูมิ
6) นางงามนิศย์ ธนุทองสัมพันธ์	เจ้าหน้าที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 1
7) นางสาวนิภา เหล่าปาสี	สื่อมวลชน
8) นายนรินทร์ ไชตินอก	องค์กรภาคเอกชน
9) นายธงชัย อุปแก้ว	ประธานสภาเด็กและเยาวชนจังหวัดชัยภูมิ
10) นางสาวเกษราภรณ์ ภคสกุลกาญจน์	เจ้าหน้าที่สำนักงานพัฒนาสังคมและ
ความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดชัยภูมิ

โดยมีเนื้อหาในการอบรมถึงวิธีการดำเนินงานโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็ก ปี 2550 กรอบการแต่งตั้งกรรมการบริหารงานโครงการ จำนวนวงเงินงบประมาณ รูปแบบและขั้นตอนการเบิกจ่ายงบประมาณ รูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อให้เหมาะสมกับอายุของกลุ่มเป้าหมาย การให้ความรู้ในด้านการพัฒนาทักษะ การวัด EQ IQ ของเด็กแต่ละวัย

ข. ประชุมทีมสหวิชาชีพระดับจังหวัด วันพุธที่ 31 มกราคม 2550 เวลา 13.30 น. ณ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 10 คน เพื่อคัดเลือกพื้นที่ดำเนินการ โดยมีนายปรีชา สุวรรณโสภา พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดชัยภูมิ เป็นผู้ให้คำแนะนำ ในศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลที่สามารถรองรับโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กได้ โดยที่ประชุมมีข้อกำหนดในการคัดเลือกคือ 1) ต้องเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลงานด้านการพัฒนาเด็กอย่างต่อเนื่อง 2) ต้องเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีเครือข่ายการทำงานด้านการพัฒนาเด็ก 3) ต้องเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่มีโครงการของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ดำเนินการอยู่แล้วเพื่อลดภาระการทำงาน และมติที่ประชุมคัดเลือกองค์การบริหารส่วนตำบล 5 แห่งจากการเสนอองค์การบริหารส่วนตำบลในที่ประชุม 7 แห่งโดยการลงคะแนนเสียงแบบเปิดเผยอย่างเป็นทางการ ดังนี้

1) องค์การบริหารส่วนตำบลคอนสวรรค์	อำเภอคอนสวรรค์
2) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแท่น	อำเภอบ้านแท่น

3) องค์การบริหารส่วนตำบลวังงาม	อำเภอเนินสง่า
4) องค์การบริหารส่วนตำบลโสกปลาดุก	อำเภอหนองบัวระเหว
5) องค์การบริหารส่วนตำบลโพนทอง	อำเภอเมืองชัยภูมิ
6) องค์การบริหารส่วนตำบลที่ไม่ได้รับการคัดเลือก	
7) องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยายจิ๋ว	อำเภอเทพสถิต
8) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเจียง	อำเภอมักคี่ชุมพล

ค. แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิ โดยมี รองผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ ที่กำกับสายงานกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นประธาน และมีคณะกรรมการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวม 24 คน และแต่งตั้ง คณะทำงานจากองค์การบริหารส่วนตำบลที่ดำเนินการและทีมสหวิชาชีพระดับจังหวัด รวม 15 คน

ง. คณะกรรมการบริหารโครงการมอบหมายให้องค์การบริหารส่วนตำบล ที่ดำเนินการ คัดเลือกทีมสหวิชาชีพระดับตำบล จำนวน 5 ตำบล ตำบลละ 30 คน รวมทั้งสิ้น 150 คน เข้า อบรมวิธีการดำเนินงานโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็ก ปี 2550 เป็นเวลา 2 วันจำนวน 5 รุ่น โดยกำหนดคุณสมบัติทีมสหวิชาชีพมาจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก ได้แก่ 1) เจ้าหน้าที่และอาสาสมัครสังกัดสำนักงานสาธารณสุขในระดับตำบลและอำเภอ 2) เจ้าหน้าที่ องค์การบริหารส่วนตำบล 3) เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือสาร์วัตรหมู่บ้าน 4) เจ้าหน้าที่และอาสาสมัคร สังกัดสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดชัยภูมิ 5) ครูในพื้นที่ระดับตำบล 6) สื่อมวลชนในพื้นที่ระดับ ตำบล 7) องค์การภาคเอกชนในพื้นที่ระดับตำบล 8) สมาชิกสภาเด็กและเยาวชนในพื้นที่ระดับ ตำบล 9) อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดชัยภูมิ 10) ประชาชนชาวบ้าน หรือผู้ที่มีความรู้และมีจิตอาสาในการพัฒนาเด็ก

โดยมีเนื้อหาในการอบรมถึงวิธีการดำเนินงานโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็ก ปี 2550 กรอบการแต่งตั้งกรรมการบริหารงานโครงการในระดับตำบล จำนวนวงเงินงบประมาณ รูปแบบและขั้นตอนการเบิกจ่ายงบประมาณ การเขียนโครงการเพื่อขอรับงบประมาณตาม ยุทธศาสตร์การพัฒนาคเด็ก รูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อให้เหมาะสมกับอายุของกลุ่มเป้าหมาย การให้ความรู้ในด้านการพัฒนาทักษะ การวัด EQ IQ ของเด็กแต่ละวัย

ภายหลังการดำเนินงานทีมสหวิชาชีพระดับจังหวัดได้ประเมินการทำงาน (AAR (After Action Review) ในแต่ละขั้นตอนการดำเนินงาน ทั้งด้านจุดแข็งและจุดอ่อนของการ ดำเนินงาน และความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ของทีมสหวิชาชีพเอง มีการปรับกระบวนการ

เบิกจ่ายงบประมาณเพื่อให้เข้ากับสภาพพื้นที่และความจำเป็นของวิทยากรพิเศษ ในการจัดอบรม ทีมสหวิชาชีพระดับตำบล ทั้ง 5 รุ่น การลดค่าใช้จ่ายในการจัดทำเอกสารประกอบการประชุมโดยการขอรับการสนับสนุนจากงบประมาณด้านอื่นๆ จากสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดชัยภูมิ และการปรับเวลาการอบรมให้เข้าสถานการณ์ของพื้นที่

2. ระดับตำบล

ก. การทำประชาคมเพื่อคัดเลือกหมู่บ้านต้นแบบ โดยทีมสหวิชาชีพระดับตำบล เพื่อจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาเด็ก ภายใต้โครงการคาราวานเสริมสร้างเด็ก โดยเลือกจากหมู่บ้านที่มีแหล่งเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ประจำตำบลให้เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไปเข้าใช้บริการได้อย่างทั่วถึง ซึ่งได้หมู่บ้านต้นแบบ ตามตาราง ที่ 4.1

ตารางที่ 4.1

หมู่บ้านต้นแบบขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ดำเนินงาน
โครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิ

องค์การบริหารส่วนตำบล	หมู่บ้านต้นแบบ
องค์การบริหารส่วนตำบลโพหนอง	หมู่ที่ 3 บ้านนางเม้ง
องค์การบริหารส่วนตำบลคอนสวรรค์	หมู่ที่ 11 บ้านคอนสวรรค์
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแท่น	หมู่ที่ 9 บ้านหนองผักหลอด
องค์การบริหารส่วนตำบลโสกปลาดุก	หมู่ที่ 3 บ้านหนองตানা
องค์การบริหารส่วนตำบลวังาม	หมู่ที่ 7 บ้านดอนเปล้า

ในการคัดเลือกหมู่บ้านต้นแบบทีมสหวิชาชีพมุ่งเน้นหมู่บ้านที่เป็นศูนย์กลาง ที่มีความสามารถในการรองรับผู้เข้าใช้บริการ และมีขนาดประชากรไม่มาก เพื่อส่งเสริมให้มีเด็ก เยาวชน และประชาชนจากหมู่บ้านอื่นเข้าใช้บริการได้ง่าย และมีเจ้าหน้าที่คอยเป็นผู้ดูแลและให้บริการประจำศูนย์การเรียนรู้ เพื่อเพิ่มการกระจายงานลงพื้นที่ให้ประชาชนมีทางเลือกในการทำงานเพิ่ม ลดการไหลออกของแรงงานในชนบท

ข. การสำรวจข้อมูลเด็ก อายุระหว่าง 0 – 18 ปี โดยมอบหมายให้องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้สำรวจข้อมูล ได้ข้อมูลจำนวนเด็กในหมู่บ้านต้นแบบตามตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2

จำนวนเด็กในหมู่บ้านเป้าหมายขององค์การบริหารส่วนตำบล
ที่ดำเนินงานโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิ

องค์การบริหารส่วนตำบล	จำนวนเด็กอายุระหว่าง 0 – 18 ปี (คน)
องค์การบริหารส่วนตำบลโพหนอง	211
องค์การบริหารส่วนตำบลคอนสวรรค์	322
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแท่น	243
องค์การบริหารส่วนตำบลโสกปลาดุก	223
องค์การบริหารส่วนตำบลวังยาง	250

ค. การจัดเวทีประชาคมในหมู่บ้านต้นแบบ เพื่อหารูปแบบกิจกรรมที่ตรงความต้องการของเด็ก และผู้ปกครองในชุมชน ได้กิจกรรมการอบรมให้ความรู้ ทั้งสิ้น 25 กิจกรรม แยกเป็นกิจกรรมตามยุทธศาสตร์การพัฒนาคัด ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์เสริมพลังครอบครัว มี 6 กิจกรรม ดังนี้
 - 1) อบรมพัฒนาศักยภาพครอบครัว
 - 2) อบรมสานสายใยรักในครอบครัว
 - 3) อบรมเสริมสร้างสายใยรักแห่งครอบครัว
 - 4) งานวันแม่
 - 5) งานวันเข้าพรรษา
 - 6) ปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ
2. ยุทธศาสตร์สร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม มี 8 กิจกรรม ดังนี้
 - 1) อบรมขับชีปลอดภัย
 - 2) เติมนรณรงค์ต้านยาเสพติด
 - 3) อบรมคุณธรรมจริยธรรม

- 4) อบรมรับธรรมะพัฒนาชีวิต
 - 5) อบรมเสริมสร้างความกล้าแสดงออก
 - 6) อบรมเสริมสร้างความสามัคคี
 - 7) อบรมการพัฒนาตนเอง
 - 8) อบรมเด็กและเยาวชนไทยใส่ใจหน้าที่
3. ยุทธศาสตร์เพิ่มบทบาทและพื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเด็ก มี 3 กิจกรรม ดังนี้
- 1) อบรมเยาวชนยุคใหม่ใส่ใจสิ่งแวดล้อมและทัศนศึกษา
 - 2) อบรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
 - 3) พัฒนาแหล่งเรียนรู้หลวงพ่อบึงใหญ่
4. ยุทธศาสตร์เสริมพลังปัญญา มี 7 กิจกรรม ดังนี้
- 1) อบรมอนุรักษ์ดนตรีไทย
 - 2) อบรมจัดทำสื่อเด็กปฐมวัย
 - 3) อบรมผลิตอิฐปูพื้น
 - 4) ทัศนศึกษาฝึกอาชีพศูนย์ศิลปาชีพบางไทร
 - 5) ทัศนศึกษาประวัติศาสตร์
 - 6) ทัศนศึกษาสงครามโลกครั้งที่ 2
 - 7) ทัศนศึกษาวัฒนธรรมไทยเลย
5. ยุทธศาสตร์พัฒนาศักยภาพขององค์กรเครือข่ายและกลุ่มเด็ก/เยาวชน มี 1 กิจกรรม คือ การประชุมพัฒนาศักยภาพแกนนำ
- ง. ทีมสหวิชาชีพระดับตำบลจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาเด็ก โดยความร่วมมือขององค์การบริหารส่วนตำบล และทีมสหวิชาชีพระดับจังหวัด รวมทั้งสิ้น 28 ครั้ง ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3

การจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาเด็ก ตามโครงการคาราวาน
เสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิ

วัน เดือน ปี	กิจกรรม	อบต.ที่รับผิดชอบ
16 มิ.ย.50	ประชุมพัฒนาศักยภาพแกนนำ	ตำบลคอนสวรรค์
17 มิ.ย. 50	อบรมขับซิมป์ลอดภัย	ตำบลคอนสวรรค์
22 มิ.ย. 50	อบรมคุณธรรมจริยธรรม	ตำบลโสกปลาดุก
23 - 24 มิ.ย. 50	อบรมพัฒนาศักยภาพครอบครัว	ตำบลวังงาม

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

วัน เดือน ปี	กิจกรรม	อบต.ที่รับผิดชอบ
24 มิ.ย. 50	อบรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	ตำบลโพนทอง
24 มิ.ย. 50	เดินรณรงค์ด้านยาเสพติด	ตำบลคอนสวรรค์
30 มิ.ย. - 1 ก.ค. 50	อบรมอนุรักษ์ต้นตริไทย	ตำบลบ้านแท่น
8 ก.ค.50	อบรมสถานสายใยรักในครอบครัว	ตำบลคอนสวรรค์
28 -30 ก.ค. 50	อบรมเด็กและเยาวชนไทยใส่ใจหน้าที่	ตำบลบ้านแท่น
28 - 29 ก.ค. 50	อบรมคุณธรรมจริยธรรม	ตำบลวังงาม
29 ก.ค.50	พัฒนาแหล่งเรียนรู้หลวงพ่อบึงใหญ่	ตำบลคอนสวรรค์
30 ก.ค.50	ร่วมงานวันเข้าพรรษา	ตำบลคอนสวรรค์
31 ก.ค.50	อบรมจัดทำสื่อเด็กปฐมวัย	ตำบลบ้านแท่น
10 ส.ค.50	อบรมเสริมสร้างสายใยรักแห่งครอบครัว	ตำบลวังงาม
3-5 ส.ค. 50	อบรมเยาวชนยุคใหม่ใส่ใจสิ่งแวดล้อม และทัศนศึกษา	ตำบลบ้านแท่น
12 ส.ค.50	ร่วมงานวันแม่	ตำบลคอนสวรรค์
12 ส.ค. 50	ปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ	ตำบลบ้านแท่น
24 ส.ค. 50	อบรมคุณธรรมจริยธรรม	ตำบลโลกปลาดุก
25 ส.ค. 50	ปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ	ตำบลโลกปลาดุก
27 -28 ส.ค. 50	อบรมผลิตอิฐปูพื้น	ตำบลโลกปลาดุก
1 - 2 ก.ย. 50	ทัศนศึกษาฝึกอาชีพศูนย์ศิลปาชีพ บางไทร	ตำบลโลกปลาดุก
1 ก.ย. 50	อบรมรับธรรมะพัฒนาชีวิต	ตำบลโพนทอง
3 ก.ย. 50	อบรมเสริมสร้างความกล้าแสดงออก	ตำบลวังงาม
15 - 16 ก.ย. 50	ทัศนศึกษาประวัติศาสตร์	ตำบลวังงาม
15 - 17 ก.ย. 50	ทัศนศึกษาสงครามโลกครั้งที่ 2	ตำบลคอนสวรรค์
15 - 16 ก.ย. 50	ทัศนศึกษาวัฒนธรรมไทยเลย	ตำบลโพนทอง
18 ก.ย. 50	อบรมเสริมสร้างความสามัคคี	ตำบลวังงาม
22 - 23 ก.ย. 50	อบรมการพัฒนาตนเอง	ตำบลโพนทอง

จากตารางที่ 4.3 พบว่ากิจกรรมการอบรมคุณธรรมและจริยธรรม และด้านการพัฒนาจิตใจ และการรับธรรมะ ได้รับการให้ความสำคัญมากจากทุกตำบล โดยสังเกตจากการจัดอบรม 4 ครั้ง ใน 3 ตำบล เนื่องจากการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมในเด็กสามารถสร้างจิตสำนึกที่ดีในการดำรงชีวิตให้กับเด็ก เมื่อเด็กมีความพร้อมทาง EQ แล้วจะสามารถรับการอบรมต่างๆ เพื่อพัฒนา IQ ของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะ EQ เปรียบเสมือนส่วนที่อ่อนโยนส่วนที่เป็นมนุษย์ ในขณะที่ IQ เป็นเรื่องของเลขคณิตวิทยาศาสตร์ เรื่องของคอมพิวเตอร์ ดังนั้นเพื่อให้เกิดสมดุลระหว่างความสามารถกับความเป็นมนุษย์ จึงต้องมีการพัฒนาด้าน EQ ไปพร้อมกับการพัฒนา IQ ซึ่งเป็นหัวใจของโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิ

การสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้เด็กได้สัมผัสวิถีชีวิต และแนวทางการดำเนินชีวิตของผู้อื่น การสร้างเสริมประสบการณ์ทางอาชีพ เพื่อเป็นทางเลือกในอนาคต เปิดโลกทัศน์ต่างๆ ให้เทียบเท่าเด็กในเมือง และเด็กที่ผู้ปกครองมีฐานะดีกว่า สังเกตได้จากองค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 5 แห่ง ให้ความสำคัญของกิจกรรมนี้เทียบเท่ากัน โดยการจัดทัศนศึกษาในจังหวัดต่างๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เด็กมีการเรียนรู้โลกกว้างตามนโยบายของสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ (สท.)

กิจกรรมการเสริมพลังปัญญานอกจากการทัศนศึกษาแล้วยังมีการจัดให้เด็กได้ฝึกการประกอบอาชีพอีกทางเลือกหนึ่ง ด้วยการลงมือปฏิบัติฝึกทำผลผลิตออกมาเพื่อขายหารายได้ระหว่างเรียน และผลิตสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อใช้ในบ้านและฝึกการเป็นผู้ให้โดยการผลิตสื่อการเรียนรู้ให้เด็กปฐมวัย การพัฒนาแหล่งเรียนรู้โดยการสร้างป้ายคำขวัญต่างๆ เพื่อเตือนสติตนเอง และผู้เข้าใช้แหล่งเรียนรู้

กิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ในครอบครัวจะเป็นเกราะคุ้มกันภัยให้เด็ก จัดได้ว่าเป็นการเสริมพลังครอบครัว ให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก นอกจากการพัฒนาในห้องเรียน และสังคม เพื่อช่วยเฝ้าระวังไม่让孩子หมกมุ่นกับการเล่นเกมส์ การพนัน หรือยาเสพติด การให้เด็กได้เข้ากลุ่มเพื่อทำกิจกรรมร่วมกับครอบครัว จะทำให้เด็กได้รับแบบอย่างที่ดี และเรียนรู้จากแบบอย่างที่ไม่ดีเพื่อเสริมประสบการณ์ชีวิต

จากการจัดกิจกรรมและการอบรมด้านสิ่งแวดล้อม 4 ครั้ง ใน 3 ตำบล แสดงถึงการให้ความสำคัญของปัญหาสิ่งแวดล้อม และการปลูกฝังให้เด็กรักการดูแลสภาพแวดล้อมในตำบลของตนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยแก่การดำรงชีวิตและการศึกษา ให้มีอากาศที่บริสุทธิ์เพียงพอ และลดภาวะโลกร้อนซึ่งเป็นปัญหาที่ยังคงทวีความรุนแรงมากขึ้นในสังคมไทย

การส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กโดยการ จัดกิจกรรมพัฒนา ศักยภาพแกนนำ จะช่วยให้เกิดแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างตรงจุด เนื่องจากเด็กและเยาวชนจะมีมุมมองในการแก้ไขปัญหาที่แตกต่างจากผู้ใหญ่ และมีความเข้าใจจิตใจของเด็กด้วยกันมากกว่าผู้ใหญ่ การส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการพัฒนาตนเอง ถือเป็นกาทำให้ สิทธิเด็กในการมีส่วนร่วม ตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก และพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนา เด็กและเยาวชน พ.ศ.2550 ได้ระบุไว้ว่าการพัฒนาเด็กให้เป็นหน้าที่ของทุกฝ่าย โดยสาระสำคัญ กฎหมายกำหนดให้แต่งตั้งสภาเด็กและเยาวชนเพื่อเป็นตัวแทนของเด็กและเยาวชนในการเสนอ แนวทางการแก้ไขปัญหาต่างๆ ของเด็กและเยาวชน

ในด้านความถี่ในการจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาเด็ก ตามแนวคิดในการดำเนินงาน โครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กที่ว่า “เด็กควรได้รับการพัฒนาเป็นประจำและต่อเนื่อง” จะมีเพียง กิจกรรมการอบรมคุณธรรมและจริยธรรมของตำบลโลกปลาตุกเท่านั้น ที่จัดให้มีการอบรม คุณธรรมและจริยธรรม ในเดือนมิถุนายน 1 ครั้ง และในเดือนสิงหาคมอีก 1 ครั้ง ซึ่งจะทำให้เด็กที่ ได้รับการอบรมอย่างต่อเนื่อง มีพฤติกรรมที่ดีขึ้น

การจัดอบรมโดยใช้กลุ่มเด็กกลุ่มเดิมทุกกิจกรรม ให้เข้ารับการอบรมในเรื่องที่แตกต่าง กันออกไป และให้รางวัลผู้เข้าร่วมกิจกรรมตลอดโครงการโดยการไปทัศนศึกษาในพื้นที่ต่างจังหวัด เป็นอีกแนวทางในการเสริมลักษณะนิสัยในการมีวินัย การรับผิดชอบต่อตนเอง การตรงต่อเวลา ฯลฯ อันเป็นรากฐานของการพัฒนาพฤติกรรม จิตใจ อารมณ์ และการเข้าสังคมของเด็ก

จ. องค์การบริหารส่วนตำบลสรุปผลการดำเนินงานส่งสำนักงานพัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดชัยภูมิ เพื่อรายงานการใช้จ่ายงบประมาณส่งกระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยองค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 5 สามารถใช้จ่ายงบประมาณได้ถึง ร้อยละ 100 เป็นเงิน 159,000 บาท ต่อองค์การบริหารส่วนตำบล รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 795,000 บาท ในการเบิกจ่ายงบประมาณเพื่อการสำรวจข้อมูล การสรุปข้อมูล และจัดทำข้อมูลเพื่อเก็บเป็น ฐานข้อมูลในตำบล และให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดชัยภูมิจัดเก็บ และงบประมาณในการจัดกิจกรรมทั้ง 28 ครั้ง มีรายละเอียดการจ่ายเงินงบประมาณดังตารางที่

ตารางที่ 4.4
รายงานการจ่ายเงินในการจัดกิจกรรมตามโครงการคาราวาน
เสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิ

กิจกรรม	จำนวนเด็กที่เข้าร่วม (คน)	งบประมาณที่ใช้ (บาท)
การสำรวจ สรุปและจัดทำข้อมูล 5 ตำบล	-	17,000.-
ประชุมพัฒนาศักยภาพแกนนำ	20	10,000.-
อบรมขับซึ่ปลอดภัย	120	19,200.-
อบรมคุณธรรมจริยธรรม	70	30,000.-
อบรมพัฒนาศักยภาพครอบครัว	140	30,000.-
อบรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	150	30,000.-
เดินรณรงค์ต้านยาเสพติด	120	6,400.-
อบรมอนุรักษ์ดนตรีไทย	70	30,000.-
อบรมสานสายใยรักในครอบครัว	120	5,000.-
อบรมเด็กและเยาวชนไทยใส่ใจหน้าที่	80	59,200.-
อบรมคุณธรรมจริยธรรม	80	28,600.-
พัฒนาแหล่งเรียนรู้หลวงพ่อใหญ่	120	40,000.-
ร่วมงานวันเข้าพรรษา	120	7,400.-
อบรมเสริมสร้างสายใยรักแห่งครอบครัว	100	12,400.-
อบรมจัดทำสื่อเด็กปฐมวัย	30	6,400.-
อบรมเยาวชนยุคใหม่ใส่ใจสิ่งแวดล้อมและ ทัศนศึกษา	80	41,000.-
ร่วมงานวันแม่	120	10,000.-
ปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ	80	16,400.-
อบรมคุณธรรมจริยธรรม	20	30,000.-
ปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ	60	20,000.-
รวม (ยอดยกไป)	1,700	449,000.-

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

กิจกรรม	จำนวนเด็กที่เข้าร่วม	งบประมาณที่ใช้
อบรมผลิตอัฐูปูพื้น	60	43,000.-
ทัศนศึกษาฝึกอาชีพศูนย์ศิลปาชีพบางไทร	60	60,000.-
อบรมรับธรรมะพัฒนาชีวิต	90	15,000.-
อบรมเสริมสร้างความกล้าแสดงออก	100	13,300.-
ทัศนศึกษาประวัติศาสตร์	100	57,400.-
ทัศนศึกษาสงครามโลกครั้งที่ 2	120	40,000.-
ทัศนศึกษาวัฒนธรรมไทยเลย	90	95,500.-
อบรมเสริมสร้างความสามัคคี	110	13,300.-
อบรมการพัฒนาตนเอง	60	8,500.-
ยอดยกมา	1,700	449,000.-
รวมทั้งหมด	2,490	795,000.-

จากตารางที่ 4.4 จะเห็นได้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลใช้งบประมาณในการจัดกิจกรรมมากถึง 319.28 บาท ต่อเด็กผู้เข้าร่วม 1 คน ต่อการเข้าร่วมกิจกรรม 1 ครั้ง เป็นค่าอาหาร ค่าที่พัก ค่าวิทยากร ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และค่าวัสดุอุปกรณ์ในการอบรม ซึ่งไม่เพียงพอต่อการจัดอบรม 1 ครั้ง เช่น อัตราในการเบิกจ่ายตามระเบียบกระทรวงการคลัง ให้เบิกค่าอาหารในการจัดประชุมได้ ไม่เกิน 60 บาทต่อมื้อต่อคน แต่เพื่อให้เด็กได้เข้าร่วมกิจกรรมจำนวนมาก ผู้จัดกิจกรรมจึงจัดซื้ออาหารให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมในงบประมาณ 40 บาทต่อมื้อต่อคน เพื่อให้มีค่าใช้จ่ายในด้านอื่นเพิ่มขึ้นได้อีก ในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งจึงต้องจัดหางบประมาณเพิ่มเติม ซึ่งได้รับความอนุเคราะห์จากผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลด้วยดีเสมอตลอดการจัดโครงการ ปัญหาในการบริหารการเบิกจ่ายงบประมาณ จะเกิดขึ้นในขั้นตอนที่สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดชัยภูมิ เนื่องจากระเบียบในการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดชัยภูมิ จะไม่เหมือนกับระเบียบที่องค์การบริหารส่วนตำบลใช้ และงบประมาณที่กระทรวงการพัฒนาศังคมและความมั่นคงของมนุษย์จัดสรรมาให้ เป็นงบประมาณในการดำเนินการ คือ งบประมาณที่สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดชัยภูมิ จะต้องดำเนินการเองตั้งแต่ขออนุมัติ การเบิกจ่าย การจัดซื้อจัดจ้าง และ

การเก็บหลักฐานการจ่ายเงิน ทำให้การเบิกจ่ายไม่สามารถโอนให้องค์การบริหารส่วนตำบลนำไปเบิกจ่ายเองได้ ดังเช่นงบประมาณสำหรับอุดหนุน ที่จะสามารถตัดโอนให้หน่วยงาน องค์กร กลุ่มบุคคล หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งรับเงินงบประมาณเป็นก้อนและเก็บหลักฐานการจ่ายเงินไว้ให้ตรวจสอบ

อีกทั้งข้อกำหนดของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กำหนดว่าการเบิกจ่ายงบประมาณในการดำเนินโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็ก ไม่สามารถจัดซื้อวัสดุที่ไม่ความถาวรเช่น ครุภัณฑ์ได้ ทำให้รูปแบบในการจัดกิจกรรมเพื่อสรรหา ครุภัณฑ์ติดตั้งในแหล่งเรียนรู้ มีการเปลี่ยนแปลงเป็นกิจกรรมเพื่อการสร้างสื่อการเรียนการสอนต่างๆ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อโครงการคาราวาน เสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลภูมิหลังของประชากร

ลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มประชากรในการศึกษานายกองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลโพหนอง ตำบลคอนสวรรค์ ตำบลบ้านแท่น ตำบลโสกลาดุก ตำบลวังาม จำนวนทั้งสิ้น 134 คน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.5

จำนวนและร้อยละของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล
ที่ดำเนินงานโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็ก
ระดับตำบล จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	70	53.73
หญิง	64	46.27
รวม	134	100.00

จากตารางที่ 4.5 พบว่าบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่ดำเนินงานโครงการ
คาราวานเสริมสร้างเด็กระดับตำบล ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 53.73

จากตารางที่ 4.6 พบว่าบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่ดำเนินงานโครงการ
คาราวานเสริมสร้างเด็กระดับตำบล ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-50 ปี จำนวน 73 คน คิดเป็น
ร้อยละ 54.48 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด รองลงมาอายุน้อยกว่า 31 ปี จำนวน 52 คน คิดเป็น
ร้อยละ 38.81 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด และมีอายุมากกว่า 50 ปี เพียง 9 คน คิดเป็นร้อยละ
6.72 ซึ่งสามารถแยกตามพื้นที่ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.6

จำนวนและร้อยละของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล
ที่ดำเนินงานโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็ก
ระดับตำบล จำแนกตามอายุ และพื้นที่

องค์การบริหารส่วนตำบล	จำนวนคน			รวม (คน)
	< 31 ปี	31 – 50 ปี	> 50 ปี	
องค์การบริหารส่วนตำบลคอนสวรรค์	11	20	1	32
องค์การบริหารส่วนตำบลรังงาม	1	16	1	30
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแท่น	7	16	5	28
องค์การบริหารส่วนตำบลโพนทอง	10	14	2	26
องค์การบริหารส่วนตำบลโสภณลาดุก	23	7	0	18
รวม	52	73	9	134
ร้อยละ	38.81	54.48	6.72	100

ตารางที่ 4.7

จำนวนและร้อยละของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล
ที่ดำเนินงานโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็ก
ระดับตำบล จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	76	56.71
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	57	42.54
สูงกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	1	0.75
รวม	134	100.00

จากตารางที่ 4.7 พบว่าบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่ดำเนินงานโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กระดับตำบล ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 56.71 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด รองลงมามีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 42.54 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด และมีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า เพียงร้อยละ 0.75 ซึ่งสามารถแยกตามพื้นที่ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.8

จำนวนและร้อยละของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่
ดำเนินงานโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กระดับตำบล
จำแนกตามระดับการศึกษา และพื้นที่

องค์การบริหารส่วนตำบล	จำนวนคน			รวม (คน)
	ต่ำกว่า ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	ปริญญาตรี หรือ เทียบเท่า	สูงกว่า ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	
องค์การบริหารส่วนตำบลคอนสวรรค์	27	5	0	32
องค์การบริหารส่วนตำบลรังงาม	9	21	0	30
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแท่น	9	19	0	28

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

องค์การบริหารส่วนตำบล	จำนวนคน			รวม (คน)
	ต่ำกว่า ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	ปริญญาตรี หรือ เทียบเท่า	สูงกว่า ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	
องค์การบริหารส่วนตำบลโพนทอง	14	11	1	26
องค์การบริหารส่วนตำบลใสก ปลาตุก	17	1	0	18
รวม	76	57	1	134
ร้อยละ	56.71	42.54	0.75	100

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการดำเนินงานโครงการ
คาราวานเสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิ

การศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการดำเนินงานโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิ เพื่อวัดระดับความคิดเห็นของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่ดำเนินงานโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กในด้านต่างๆ ดังนี้

1. รูปแบบการดำเนินงาน
2. ทีมสหวิชาชีพ
3. กิจกรรมที่จัดขึ้นให้เด็กและเยาวชน

1. ความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการดำเนินงานโครงการ
คาราวานเสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิ ด้านรูปแบบการดำเนินงาน มีดังนี้

การจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาเด็ก เยาวชนและครอบครัวมีความสำคัญ พบว่าบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ ร้อยละ 51.49 เห็นด้วยมาก รองลงมาตามลำดับ ร้อยละ 40.30 เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 10 เห็นด้วยปานกลาง ร้อยละ 0.75 เห็นด้วยน้อยที่สุด แสดงว่าบุคลากรมีความเห็นด้วยในระดับมาก ต่อการจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาเด็ก เยาวชนและครอบครัวมีความสำคัญ

จังหวัดชัยภูมิจัดให้ดำเนินการโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กในตำบลของเป็นที่พึงพอใจ พบว่าบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ ร้อยละ 40.30 เห็นด้วยมาก รองลงมาตามลำดับ ร้อยละ 38.81 เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 9.40 เห็นด้วยปานกลาง ร้อยละ 0.75 เห็นด้วยน้อย และร้อยละ 0.75 เห็นด้วยน้อยที่สุด แสดงว่าบุคลากรมีความเห็นด้วยในระดับมาก ต่อจังหวัดชัยภูมิจัดให้ดำเนินการโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กในตำบลของเป็นที่พึงพอใจ

รูปแบบการดำเนินงานของโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กที่จัดให้มีการสร้างทีมสหวิชาชีพระดับจังหวัดและทีมสหวิชาชีพระดับตำบลเป็นที่พึงพอใจ บุคลากรส่วนใหญ่ ร้อยละ 58.96 เห็นด้วยมาก รองลงมาตามลำดับ ร้อยละ 28.88 เห็นด้วยปานกลาง ร้อยละ 14.93 เห็นด้วยมาก ร้อยละ 1.49 เห็นด้วยน้อย และร้อยละ 0.75 เห็นด้วยน้อยที่สุด แสดงว่าบุคลากรมีความเห็นด้วยในระดับมาก ต่อรูปแบบการดำเนินงานของโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กที่จัดให้มีการสร้างทีมสหวิชาชีพระดับจังหวัดและทีมสหวิชาชีพระดับตำบลเป็นที่พึงพอใจ

ตำบลจะสนับสนุนการดำเนินงานโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็ก หากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ไม่มีงบประมาณในการดำเนินงาน พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่ ร้อยละ 55.97 เห็นด้วยมาก รองลงมาตามลำดับ ร้อยละ 26.12 เห็นด้วยปานกลาง ร้อยละ 14.93 เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 2.24 เห็นด้วยน้อยที่สุด แสดงว่าบุคลากรมีความเห็นด้วยในระดับมาก ที่ตำบลจะสนับสนุนการดำเนินงานโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็ก หากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ไม่มีงบประมาณในการดำเนินงาน

ผลการศึกษาภาพรวมความคิดเห็นของบุคลากรต่อการดำเนินงานโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิ ด้านรูปแบบการดำเนินงาน พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวม 4.04 แสดงว่าประชากรมีความเห็นด้วยในระดับมาก (ตารางที่ 4.9)

ตารางที่ 4.9
จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและความคิดเห็น
ของบุคลากรต่อการดำเนินงานโครงการคาราวาน
เสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิ ด้านรูปแบบ
การดำเนินงาน

ความคิดเห็นด้าน รูปแบบการดำเนินงาน โครงการคาราวาน เสริมสร้างเด็ก จังหวัดชัยภูมิ	ระดับความคิดเห็น (เห็นด้วย)					\bar{X}	S.D.	แปล ผล
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด			
การจัดกิจกรรมเพื่อ การพัฒนาเด็ก เยาวชนและครอบครัว มีความสำคัญ	0.75 (1)	0	7.46 (10)	51.49 (69)	40.30 (54)	4.31	.631	มาก
จังหวัดชัยภูมิจัดให้ ดำเนินการโครงการ คาราวานเสริมสร้าง เด็กในตำบลของเป็นที่ พึงพอใจ	0.75 (1)	0.75 (1)	9.40 (26)	40.30 (54)	38.81 (52)	4.16	.801	มาก
รูปแบบการดำเนินงาน ของโครงการคาราวาน เสริมสร้างเด็กที่จัดให้มี การสร้างทีมสหวิชาชีพ ระดับจังหวัดและทีม สหวิชาชีพระดับตำบล เป็นที่พึงพอใจ	0.75 (1)	1.49 (2)	23.88 (32)	58.96 (79)	14.93 (20)	3.86	.949	มาก

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ความคิดเห็นด้าน รูปแบบการดำเนินงาน โครงการคาราวาน เสริมสร้างเด็ก จังหวัดชัยภูมิ	ระดับความคิดเห็น (เห็นด้วย)					\bar{X}	S.D.	แปล ผล
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด			
ตำบลจะสนับสนุนการ ดำเนินงานโครงการ คาราวานเสริมสร้าง เด็ก หากกระทรวงการ พัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของมนุษย์ ไม่มีงบประมาณใน การดำเนินงาน	2.24 (3)	0.75 (1)	26.12 (35)	55.9 7 (75)	14.93 (20)	3.81	1.116	มาก

 $\bar{X} = 4.04$

S.D. = 0.874

2. ความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการดำเนินงานโครงการ
คาราวานเสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิ ด้านที่มสทวิชาชีพ มีดังนี้

การทำงานของทีมสทวิชาชีพระดับจังหวัดเป็นที่พึงพอใจ พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่ ร้อยละ 52.24 มีความเห็นด้วยมาก รองลงมาตามลำดับ ร้อยละ 24.63 เห็นด้วยปานกลาง ร้อยละ 20.15 เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 2.24 เห็นด้วยน้อย และร้อยละ 0.75 เห็นด้วยน้อยที่สุด แสดงถึง บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลมีความเห็นด้วยในระดับมาก ต่อการทำงานของทีมสทวิชาชีพ ระดับจังหวัดเป็นที่พึงพอใจ

การทำงานของทีมสทวิชาชีพระดับตำบลเป็นที่พึงพอใจ พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่ ร้อยละ 57.46 มีความเห็นด้วยมาก รองลงมาตามลำดับ ร้อยละ 26.87 เห็นด้วยปานกลาง ร้อยละ 11.94 เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 2.24 เห็นด้วยน้อย และร้อยละ 1.49 เห็นด้วยน้อยที่สุด แสดงถึง บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลมีความเห็นด้วยในระดับมาก ต่อการทำงานของทีมสทวิชาชีพ ระดับตำบลเป็นที่พึงพอใจ

ผลการศึกษากาพรวมความคิดเห็นของบุคลากรต่อการดำเนินงานโครงการคาราวาน เสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิ ด้านทีมสหวิชาชีพ พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวม 3.83 แสดงว่าประชากรมีความเห็นด้วยในระดับมาก (ตารางที่ 4.10)

ตารางที่ 4.10

จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและความคิดเห็น
ของบุคลากรต่อการดำเนินงานโครงการคาราวาน
เสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิด้านทีมสหวิชาชีพ

ความคิดเห็นด้าน ทีมสหวิชาชีพ โครงการคาราวาน เสริมสร้างเด็ก จังหวัดชัยภูมิ	ระดับความคิดเห็น (เห็นด้วย)					\bar{X}	S.D.	แปล ผล
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด			
การทำงานของทีม สหวิชาชีพระดับ จังหวัดเป็นที่พึงพอใจ	0.75 (1)	2.24 (3)	24.63 (33)	52.24 (70)	20.15 (27)	3.89	1.161	มาก
การทำงานของทีม สหวิชาชีพระดับ ตำบลเป็นที่พึงพอใจ	1.49 (2)	2.24 (3)	26.87 (36)	57.46 (77)	11.94 (16)	3.76	1.303	มาก

$\bar{X} = 3.83$

S.D. = 1.232

กิจกรรมที่ทีมสหวิชาชีพระดับตำบลจัดในตำบลมีความเพียงพอและครอบคลุม กลุ่มเป้าหมายพบว่า บุคลากรส่วนใหญ่ ร้อยละ 51.49 เห็นด้วยมาก รองลงมาตามลำดับ ร้อยละ 27.61 เห็นด้วยปานกลาง ร้อยละ 14.18 เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 5.22 เห็นด้วยน้อย และร้อยละ 1.49 เห็นด้วยน้อยที่สุด แสดงถึงบุคลากรมีความเห็นด้วยในระดับมาก ต่อกิจกรรมที่ทีมสหวิชาชีพ ระดับตำบลจัดในตำบลมีความเพียงพอและครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย

กิจกรรมที่ทีมสหวิชาชีพระดับตำบลจัดในตำบลมีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่ ร้อยละ 43.28 เห็นด้วยมาก รองลงมาตามลำดับ ร้อยละ 28.36

เห็นด้วยปานกลาง ร้อยละ 23.88 เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 2.99 เห็นด้วยน้อย และ ร้อยละ 1.49 เห็นด้วยน้อยที่สุด แสดงว่าบุคลากรมีความเห็นด้วยในระดับมาก ต่อกิจกรรมที่ทีมสหวิชาชีพระดับตำบลจัดในตำบลมีเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย

กิจกรรมที่ทีมสหวิชาชีพระดับตำบลจัดให้กลุ่มเป้าหมายเป็นที่พอใจ พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่ ร้อยละ 50 เห็นด้วยมาก รองลงมาตามลำดับ ร้อยละ 23.88 เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 22.39 เห็นด้วยปานกลาง ร้อยละ 2.24 เห็นด้วยน้อย และร้อยละ 1.49 เห็นด้วยน้อยที่สุด แสดงถึงบุคลากรมีความเห็นด้วยในระดับมาก ต่อกิจกรรมที่ทีมสหวิชาชีพระดับตำบลจัดให้กลุ่มเป้าหมายเป็นที่พอใจ

กลุ่มเป้าหมายได้รับประโยชน์จากกิจกรรมที่ทีมสหวิชาชีพจัดขึ้น พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่ ร้อยละ 50.75 เห็นด้วยมาก รองลงมาตามลำดับ ร้อยละ 24.63 เห็นด้วยปานกลาง ร้อยละ 19.40 เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 4.48 เห็นด้วยน้อย และร้อยละ 0.75 เห็นด้วยน้อย แสดงว่าบุคลากรมีความเห็นด้วยในระดับมาก ต่อกลุ่มเป้าหมายได้รับประโยชน์จากกิจกรรมที่ทีมสหวิชาชีพจัดขึ้น

ตำบลได้รับประโยชน์จากโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็ก พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่ ร้อยละ 48.51 เห็นด้วยมาก รองลงมาตามลำดับ ร้อยละ 28.36 เห็นด้วยปานกลาง ร้อยละ 20.15 เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 1.49 เห็นด้วยน้อย และร้อยละ 1.49 เห็นด้วยน้อยที่สุด แสดงว่าบุคลากรมีความเห็นด้วยในระดับมาก ต่อตำบลได้รับประโยชน์จากโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็ก

ผลการศึกษาภาพรวมความคิดเห็นของบุคลากรต่อการดำเนินงานโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิ ด้านกิจกรรมที่จัดให้เด็กและเยาวชน มีค่าเฉลี่ยรวม 3.84 แสดงว่าประชากรมีความเห็นด้วยในระดับมาก (ตารางที่ 4.11)

ตารางที่ 4.11

จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและความคิดเห็นของ
บุคลากรต่อการดำเนินงานโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็ก
จังหวัดชัยภูมิ ด้านกิจกรรมที่จัดขึ้นให้เด็กและเยาวชน

ความคิดเห็นด้าน	ระดับความคิดเห็น (เห็นด้วย)					\bar{X}	S.D.	แปลผล
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด			
กิจกรรมที่จัดให้เด็กและเยาวชน โครงการคาราวานเสริมสร้างเด็ก จังหวัดชัยภูมิ								
กิจกรรมที่ทีมสหวิชาชีพ ระดับตำบลจัดในตำบลมีความเพียงพอและครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย	1.49 (2)	5.22 (7)	27.61 (37)	51.49 (69)	14.18 (19)	3.72	.833	มาก
กิจกรรมที่ทีมสหวิชาชีพ ระดับตำบลจัดในตำบลมีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	1.49 (2)	2.99 (4)	28.36 (38)	43.28 (58)	23.88 (32)	3.85	.766	มาก
กิจกรรมที่ทีมสหวิชาชีพ ระดับตำบลจัดให้กลุ่มเป้าหมายเป็นที่พอใจ	1.49 (2)	2.24 (3)	22.39 (30)	50.00 (67)	23.88 (32)	3.93	.835	มาก
กลุ่มเป้าหมายได้รับประโยชน์จากกิจกรรมที่ทีมสหวิชาชีพจัดขึ้น	0.75 (1)	4.48 (6)	24.63 (33)	50.75 (68)	19.40 (26)	3.84	1.310	มาก
ตำบลได้รับประโยชน์จากโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็ก	1.49 (2)	1.49 (2)	28.36 (38)	48.51 (65)	20.15 (27)	3.84	.985	มาก

 $\bar{X} = 3.84$

S.D. = .946

สรุปผลการศึกษาความคิดเห็นบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการดำเนินงานโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิ ในด้านต่างๆ พบว่า

1) รูปแบบการดำเนินงานโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็ก บุคลากรส่วนใหญ่ ร้อยละ 51.68 เห็นด้วยมาก รองลงมาตามลำดับ ร้อยละ 27.24 เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 16.72 เห็นด้วยปานกลาง ร้อยละ 1.12 เห็นด้วยน้อยที่สุด และร้อยละ 0.75 เห็นด้วยน้อย แสดงว่าบุคลากรมีความเห็นด้วยในระดับมากต่อรูปแบบการดำเนินงานโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็ก

2) ทีมสหวิชาชีพโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็ก บุคลากรส่วนใหญ่ ร้อยละ 54.85 เห็นด้วยมาก รองลงมาตามลำดับ ร้อยละ 25.75 เห็นด้วยปานกลาง ร้อยละ 16.05 เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 2.24 เห็นด้วยน้อย และร้อยละ 1.12 เห็นด้วยน้อยที่สุด แสดงว่าบุคลากรมีความเห็นด้วยในระดับมากต่อการทำงานของทีมสหวิชาชีพโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็ก

3) กิจกรรมที่จัดขึ้นให้เด็กและเยาวชนโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็ก บุคลากรส่วนใหญ่ ร้อยละ 48.81 เห็นด้วยมาก รองลงมาตามลำดับ ร้อยละ 26.27 เห็นด้วยปานกลาง ร้อยละ 20.30 เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 3.28 เห็นด้วยน้อย และ ร้อยละ 1.34 เห็นด้วยน้อยที่สุด แสดงว่าบุคลากรมีความเห็นด้วยในระดับมากต่อกิจกรรมที่จัดขึ้นให้เด็กและเยาวชนโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็ก

ผลการศึกษาภาพรวมความคิดเห็นของบุคลากรต่อการดำเนินงานโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิ มีค่าเฉลี่ยรวม 3.90 แสดงว่าประชากรมีความเห็นด้วยในระดับมากต่อการดำเนินงานโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิ (ตารางที่ 4.12)

ตารางที่ 4.12

จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและความคิดเห็น
ของบุคลากรต่อการดำเนินงานโครงการคาราวาน
เสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิ

ความคิดเห็นที่มีต่อ โครงการคาราวาน เสริมสร้างเด็ก จังหวัดชัยภูมิ	ระดับความคิดเห็น (เห็นด้วย)					\bar{X}	S.D.	แปล ผล
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด			
ด้านรูปแบบการ ดำเนินงาน	1.12 (1.5)	0.75 (1)	16.72 (25.75)	51.68 (69.25)	27.24 (36.50)	4.04	0.874	มาก
ด้านทีมสหวิชาชีพ	1.12 (1.5)	2.24 (3)	25.75 (34.5)	54.85 (73.5)	16.05 (21.5)	3.8 3	1.232	มาก

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ความคิดเห็นที่มีต่อ โครงการคาราวาน เสริมสร้างเด็ก จังหวัดชัยภูมิ	ระดับความคิดเห็น (เห็นด้วย)					\bar{X}	S.D.	แปล ผล
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด			
ด้านกิจกรรมที่จัดขึ้น ให้เด็กและเยาวชน	1.34 (1.8)	3.28 (4.4)	26.27 (35.2)	48.81 (65.4)	20.30 (27.2)	3.8 4	0.946	มาก

 $\bar{X} = 3.90$

S.D. = 1.017

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานโครงการคาราวาน

เสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิ

จากการศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการดำเนินงานโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิ จำนวน 134 คน มีผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะในด้านกิจกรรม 34 คน ด้านทีมสหวิชาชีพ 34 คน ด้านอื่นๆ 31 คน

ข้อเสนอแนะด้านกิจกรรมในโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิ

มีผู้ให้ข้อเสนอแนะด้านการจัดกิจกรรมในโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิต่างๆ และมีหลายคนให้ข้อเสนอแนะที่คล้ายคลึงกัน ในความต้องการให้จัดกิจกรรมเรื่อยๆ ทุกปี มีผู้เสนอแนะ 7 คน คิดเป็น ร้อยละ 20.59 ของผู้ให้ข้อเสนอแนะทั้งหมด รองลงมา มีผู้ให้ข้อเสนอแนะว่า ให้ควบคุมใกล้ชิด เพื่อความเข้าใจของผู้ร่วมโครงการ เน้นเรื่อง สาระ ยกตัวอย่างให้ชัดเจน เพื่อความเข้าใจในการนำไปปฏิบัติ มีผู้เสนอ 6 คน คิดเป็น ร้อยละ 17.65 อยากรให้มีกิจกรรมมากกว่านี้ มีผู้เสนอแนะ 2 คน คิดเป็น ร้อยละ 5.88 ของผู้ให้ข้อเสนอแนะทั้งหมด และผู้ให้ข้อเสนอแนะในเรื่องต่างๆ คนละ 1 เรื่อง รวม 19 คน คิดเป็น ร้อยละ 55.88 (ตารางที่ 4.13)

ตารางที่ 4.13

จำนวนข้อเสนอแนะของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อ
กิจกรรมในโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิ

ข้อเสนอแนะ	จำนวนผู้ให้ ข้อเสนอแนะ
อยากให้จัดกิจกรรมเรื่อยๆ ทุกปี	20.59 (7)
ต้องควบคุมใกล้ชิด เพื่อความเข้าใจของผู้ร่วมโครงการ เน้นเรื่องสาระ ยกตัวอย่างให้ชัดเจน เพื่อความเข้าใจในการนำไปปฏิบัติ	17.65 (6)
อยากให้กิจกรรมที่ทำอยู่มากกว่านี้	5.88 (2)
ข้อเสนอแนะอื่นๆ (เพิ่มโครงการให้มากกว่านี้, แต่ละโครงการควรมีการประกวด กันแต่ละกลุ่มเพื่อให้เด็กมีความสนใจมากขึ้น, ให้เด็กแสดงความสามารถของ ตน, ควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองของเด็กเข้าร่วมกิจกรรมด้วย, ให้ครอบครัวได้ รู้จักแก้ปัญหาด้วยตนเอง ฯลฯ)	55.88 (19)
รวม	100.00 (34)

ข้อเสนอแนะด้านทีมสหวิชาชีพในโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิ

มีผู้ให้ข้อเสนอแนะด้านทีมสหวิชาชีพในโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิ
หลายข้อ และมีหลายคนให้ข้อเสนอแนะที่คล้ายคลึงกัน ในความต้องการให้จัดอบรมครู ข ทุกปี มี
ผู้เสนอแนะ 9 คน คิดเป็น ร้อยละ 26.47 ของผู้ให้ข้อเสนอแนะทั้งหมด รองลงมา มีผู้ให้
ข้อเสนอแนะว่า ครู ข ยังไม่เข้าใจเท่าที่ควร ไม่กล้าตัดสินใจ และไม่แสดงออกว่าควรทำอะไร มี
ผู้เสนอ 6 คน คิดเป็น ร้อยละ 17.65 ให้จัดอบรมอีกครั้ง มีผู้เสนอแนะ 2 คน คิดเป็น ร้อยละ
5.88 ของผู้ให้ข้อเสนอแนะทั้งหมด และผู้ให้ข้อเสนอแนะในเรื่องต่างๆ คนละ 1 เรื่อง รวม 17
คน คิดเป็น ร้อยละ 50.00 (ตารางที่ 4.14)

ตารางที่ 4.14

จำนวนข้อเสนอแนะของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อ
กิจกรรมในโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิ

ข้อเสนอแนะ	จำนวนผู้ให้ ข้อเสนอแนะ
ให้จัดอบรมครู ข ทุกปี	26.47 (9)
ครู ข ยังไม่เข้าใจเท่าที่ควร ไม่กล้าตัดสินใจ และไม่แสดงออกว่าควรทำอย่างไร	17.65 (6)
จัดอบรมอีกครั้ง	5.88 (2)
ข้อเสนอแนะอื่นๆ (ยังไม่พร้อมในการทำงาน, อยากให้ทีมจังหวัดอบรมเด็กด้วยตนเอง, ไม่จำเป็นต้องมาจากหลายหน่วยงานแต่จะร่วมเป็นครั้งๆ ไปได้ ทุกท่านในทีมช่วยเหลือเป็นอย่างดี ให้คำแนะนำเยาวชนได้อย่างชัดเจน รับผิดชอบดี มีการประชุมต่อเนื่อง วางแผนร่วมกับเด็ก ทำกิจกรรมต่อเนื่องดี ฯลฯ)	50.00 (17)
รวม	100.00 (34)

ข้อเสนอแนะด้านอื่นๆ ในโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิ

มีผู้ให้ข้อเสนอแนะด้านอื่นๆ ในโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิ หลายข้อ และมีหลายคนให้ข้อเสนอแนะที่คล้ายคลึงกัน ในความต้องการให้พยายามรวมกิจกรรมเยอะๆ เพื่อกล้าแสดงออก มีผู้เสนอแนะ 4 คน คิดเป็น ร้อยละ 12.90 ของผู้เสนอแนะทั้งหมด ควรมีเบี้ยเลี้ยงให้เด็ก มีผู้เสนอแนะ 3 คน คิดเป็น ร้อยละ 9.68 ของผู้เสนอแนะทั้งหมด ขอให้ทางราชการสนับสนุนมาให้ต่อเนื่องทุกปี เพื่อ อบต.จะได้จัดกิจกรรมต่อเนื่องได้ มีผู้เสนอแนะ 2 คน คิดเป็น ร้อยละ 6.45 ของผู้เสนอแนะทั้งหมด และผู้ให้ข้อเสนอแนะในเรื่องต่างๆ คนละ 1 เรื่อง รวม 22 คน คิดเป็น ร้อยละ 70.97 (ตารางที่ 4.15)

ตารางที่ 4.15

จำนวนข้อเสนอแนะของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อ
ด้านอื่นๆ ในโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิ

ข้อเสนอแนะ	จำนวนผู้ให้ ข้อเสนอแนะ
พยายามรวมกิจกรรมเยอะๆ เพื่อกล้าแสดงออก	12.90 (4)
ควรมีเบี้ยเลี้ยงให้เด็ก	9.68 (3)
ขอให้ทางราชการสนับสนุนมาให้ต่อเนื่องทุกปี เพื่อ อบต.จะได้จัดกิจกรรม ต่อเนื่องได้	6.45 (2)
ข้อเสนอแนะอื่นๆ (การบริหารงบประมาณ, อยากให้มีโครงการอื่นๆ ที่จะทำให้ ทั้งทีมสหวิชาชีพและกลุ่มเป้าหมายรับความสนุกสนานร่วมกัน, อยากให้จัดกีฬา และมีเงินรางวัล, จัดให้เด็กเข้าร่วมกิจกรรมทุกๆ หมู่อย่างน้อยหมู่บ้านละ 10 คน, ควรจัดให้มีทุกหมู่บ้าน ฯลฯ)	70.97 (22)
รวม	100 (31)

ตอนที่ 4 การอภิปรายผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “การศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีต่อ
การดำเนินงานโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิ” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการ
ดำเนินงานโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิ ปี 2550 ศึกษาความคิดเห็นของ
บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการดำเนินงานโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กจังหวัด
ชัยภูมิ ปี 2550 ในด้าน 1) รูปแบบการดำเนินงาน 2) ทีมสหวิชาชีพ 3) กิจกรรมที่จัดให้เด็กและ
เยาวชน และศึกษาข้อเสนอแนะอื่นๆ ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในการดำเนินงาน
โครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิ เพื่อสร้างแนวทางในการดำเนินโครงการในปีต่อไป

ผลการดำเนินงานโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิ

โครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิ ปี 2550 เป็นโครงการที่ภาคราชการเป็นผู้จัดทำขึ้น การบริหารโครงการจึงต้องยึดระเบียบหลักเกณฑ์ และข้อคำสั่งที่มีลายลักษณ์อักษรเป็นการอ้างอิง ซึ่งข้อกำหนดในการเบิกจ่ายงบประมาณ สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ (สท.) และกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (พส.) ได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ดังนี้

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด เป็นผู้ดำเนินการเบิกจ่ายงบประมาณดำเนินการโดยมีรายละเอียดดังนี้

- 1) ขออนุมัติดำเนินการตามโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กพร้อมค่าใช้จ่าย
- 2) ดำเนินการจัดซื้อ – จัดจ้างเองทั้งหมด ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 และแก้ไขเพิ่มเติม
- 3) เก็บเอกสารหลักฐานการจ่ายเงินให้ครบถ้วนเพื่อการตรวจสอบต่อไป
- 4) งบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาเด็กตามยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาเด็ก 5 ยุทธศาสตร์ โดยองค์การบริหารส่วนตำบลจะเสนอโครงการและสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด เป็นผู้พิจารณาและอนุมัติโครงการ พร้อมขออนุมัติเบิกจ่ายเงิน จัดซื้อ – จัดจ้าง ทั้งนี้ขอให้องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ดำเนินการกิจกรรมตามที่อนุมัติ และให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด เก็บหลักฐานการจ่ายเงินให้ครบถ้วน
- 5) สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ไม่สามารถตัดเงินงบประมาณให้องค์การบริหารส่วนตำบลในลักษณะเงินอุดหนุนได้

โดยใช้ระเบียบที่เกี่ยวข้องในการเบิกจ่ายงบประมาณตามโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กดังนี้

- 1) ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม การจัดงานและการประชุมระหว่างประเทศ พ.ศ.2549
- 2) หนังสือกระทรวงการคลังด่วนที่สุด ที่ กค 0409.6/ว102 ลงวันที่ 29 มิถุนายน 2548 เรื่องการเบิกจ่ายเงินค่าใช้จ่ายในการการประชุมราชการ
- 3) หนังสือกระทรวงการคลังด่วนที่สุด ที่ กค 0409.6/ว17 ลงวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2549 เรื่องการเบิกจ่ายในการเดินทางไปราชการ หลักเกณฑ์การเบิกจ่ายในการเดินทางไป

ราชการ ตามพระราชกฤษฎีกา ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ (ฉบับที่ 7) พ.ศ.2548 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ.2549

4) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

5) หนังสือสำนักงานประมาณด่วนที่สุด ที่ นร 0702/ ว51 ลงวันที่ 20 มกราคม 2548 เรื่องหลักการจำแนกประเภทรายจ่ายตามงบประมาณ

ในระบบการทำงานตามหลักการบริหารจัดการองค์การแบบราชการของแม็ก เวเบอร์ (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2545, น. 38) ที่กล่าวว่า ลักษณะการบริหารจัดการสำคัญประการหนึ่ง คือ การมีกฎ ระเบียบ แบบแผน และวิธีการปฏิบัติงานอย่างเป็นทางการ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานขององค์การอย่างชัดเจน โดยผู้ปฏิบัติงานต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด และถ้าองค์การมีการกำหนดขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานร่วมกันอย่างชัดเจน จะได้รับความร่วมมืออย่างเต็มที่และไม่ความขัดแย้งในการทำงาน รวมทั้ง การกำหนดแผนผังหน้าที่ จะช่วยให้การทำงานได้อย่างละเอียดรอบคอบมากขึ้น นั้น ช่วยให้ผู้ปฏิบัติมีกรอบในการดำเนินงานที่ชัดเจน แต่ในกระบวนการทำงาน จะต้องมีความเชื่อมโยงกับกลุ่มต่างๆ ที่เป็นราชการต่างกระทรวง และกลุ่มเอกชนที่มีการยึดระเบียบการเบิกจ่ายที่แตกต่างกัน ทำให้มีการขัดแย้งในการดำเนินงานและเกิดความล่าช้าในการเบิกจ่ายงบประมาณ การจัดประชุมทีมสหวิชาชีพอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างความเข้าใจให้เกิดขึ้นระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน และการทำข้อตกลง (MOU) ในการทำงานของทีมสหวิชาชีพ เป็นอีกวิธีการหนึ่งเพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมในการดำเนินงานตามข้อกำหนดของกระทรวงการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์ได้ ซึ่งส่งผลให้จังหวัดชัยภูมิมีการดำเนินงานดังนี้

1. การสรรหาทีมสหวิชาชีพระดับจังหวัด 10 คน จากหน่วยงานองค์กรต่างๆ เพื่อให้การดำเนินงานมีความหลากหลายจากประสบการณ์ ของแต่ละสาขาวิชาชีพ ทำให้การดำเนินงานมีลักษณะดำเนินไปอย่างรวดเร็วตามรูปแบบการทำงานภาคเอกชน และมีการควบคุมการดำเนินการอย่างเป็นระบบตามรูปแบบการทำงานภาครัฐ มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และการนำเสนอรูปแบบในการจัดกิจกรรมที่แปลกใหม่เพื่อสร้างความน่าสนใจให้กับกิจกรรมที่จัดขึ้น ดึงดูดให้เด็กที่เข้าร่วมกิจกรรมมีความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมทุกกิจกรรมตลอดโครงการ

2. การแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการเพื่อควบคุมดูแลและกำหนดแผนการ มีวัตถุประสงค์และขั้นตอนดำเนินการที่ละเอียดแน่ชัด ช่วยให้มีการประสานงานได้มากขึ้น สอดคล้องกับ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2545, น. 77 - 78) ที่กล่าวว่า การวางแผนหรือการกำหนดแผนงานเป็นขั้นตอนแรกของการบริหารจัดการ และประโยชน์ที่ได้จากการวางแผน คือ

1) การประสานงานที่ดีขึ้น เพราะว่าการวางแผนเป็นการจัดเตรียมพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบต่อการบรรลุเป้าหมายขององค์การ โดยแผนจะช่วยกำหนดขอบเขตหน้าที่การทำงานและประสานกิจกรรมต่างๆ เข้าด้วยกัน 2) การวางแผนช่วยให้องค์การมีการเตรียมการเพื่อปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และ 3) แผนเป็นระบบการควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้อง

3. การสร้างทีมสหวิชาชีพระดับตำบลเป็นการลดภาระงานของบุคลากรและลดค่าใช้จ่ายในการจ้างงานบุคลากรเพิ่มเติมให้กับองค์การบริหารส่วนตำบล และการมอบหมายให้ องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้เสนอโครงการ ถือเป็นภาระกระจายอำนาจลงสู่ท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 เป็นการสรรหาบุคลากรให้ดำเนินงานโครงการภายใต้ องค์การบริหารส่วนตำบลโดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จะเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่าอาหารกลางวัน อาหารว่าง และเครื่องดื่ม ค่าที่พัก ในรูปแบบอาสาสมัครเพื่อการพัฒนาเด็ก เนื่องจากการจัดกิจกรรมอยู่ภายใต้กำหนดเวลาของผู้ดำเนินการ

4. การทำประชาคมเพื่อคัดเลือกหมู่บ้านต้นแบบและกิจกรรมที่ สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วม ยุวัฒน์ วุฒิเมธี (2526, น. 7) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม การพิจารณาตัดสินใจ การร่วมปฏิบัติ และร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่างๆ อันมีผลกระทบต่อประชาชนเอง ซึ่งในการทำประชาคมนอกจากมีทีมสหวิชาชีพระดับตำบลเป็นผู้ดำเนินการแล้วยังเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนได้เข้าร่วมทำประชาคมด้วยเพื่อเป็นการให้สิทธิในการมีส่วนร่วมของเด็กตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก

5. การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็ก ให้เด็กก้าวทันโลกข้อมูลข่าวสาร สังคมของความรู้ (Knowledge – based society) อยู่ภายใต้กรอบการเพิ่มสติปัญญา (IQ) พร้อมพัฒนาจิตใจ (EQ) ให้อยู่ในสังคมได้อย่างสมบูรณ์ (AQ) โดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาเด็กตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา คือการพัฒนาแนวความคิดของมารดาให้มีการตั้งครรภ์ที่สมบูรณ์ และการเตรียมความพร้อมให้ผู้หญิงก่อนการสมรส รูปแบบการจัดกิจกรรมจึงมีผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมด้วยส่วนหนึ่ง และการจัดกิจกรรมในครอบครัวเพื่อสร้างวินัยให้แก่เด็ก ซึ่งถือเป็นรากฐานแห่งการพัฒนาของเด็กที่แน่นแฟ้นมั่นคง เพื่อให้ครอบครัวเห็นความสำคัญและสามารถนำความรู้ไปพัฒนาเด็กได้ที่บ้านของตน โดยมีหัวใจในการสร้างวินัยคือ ให้เด็กได้รับรู้ถึงความใส่ใจของพ่อแม่ และการเชื่อฟังในเวลาเดียวกัน

6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้และศูนย์การเรียนรู้ในชุมชน เป็นการสร้างพื้นที่สร้างสรรค์ให้กับเด็ก ให้เป็นสถานที่เอื้อต่อการพัฒนาเด็กให้มีพัฒนาการที่เหมาะสมทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ให้เด็กได้รับโอกาสในการเรียนรู้และแสดงกิจกรรมอย่างสร้างสรรค์ ตามศักยภาพของตน เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เช่น ห้องสมุด ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศาลาประชาคม ศูนย์วัฒนธรรม โรงเรียน และวัด เป็นต้น

7. รูปแบบการดำเนินงานโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็ก จัดเป็นนวัตกรรมที่ได้รับการพัฒนาเพื่อการพัฒนาเด็ก ดังเช่น การบูรณาการระหว่างหน่วยงานสร้างทีมสหวิชาชีพ การมีส่วนร่วมของคนในพื้นที่เพื่อความยั่งยืนของโครงการ การให้เด็กมีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจในกระบวนการ สนับสนุนให้เกิดแหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน และในจังหวัดอื่นๆ มีการใช้รถโมบายเป็นตัวขับเคลื่อนกิจกรรมในพื้นที่ให้ขยายเครือข่ายการดำเนินกิจกรรมให้กว้างไกลออกไป

ความคิดเห็นที่มีต่อโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิ

การศึกษาคำคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิ จากผลการศึกษา พบว่า บุคลากรมีความเห็นด้วยในระดับมาก โดยจำแนกได้ ดังนี้

ความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการดำเนินงานด้านรูปแบบการดำเนินงานโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิ

1. การจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาเด็ก เยาวชนและครอบครัวมีความสำคัญ พบว่าบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่เห็นด้วยมาก สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาเด็กและอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ซึ่งเป็นสิทธิที่เด็กทุกคนจะต้องได้รับการพัฒนาอย่างเพียงพอ ทั้งด้านโภชนาการ สาธารณสุขมูลฐานและการศึกษาขั้นพื้นฐาน การฝึกอาชีพ นันทนาการ สุนทรียภาพ วัฒนธรรม จริยธรรม ความรับผิดชอบต่อสังคม สิทธิมนุษยชน สิ่งแวดล้อม ฯลฯ และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชน พ.ศ.2550 ที่กำหนดให้การพัฒนาเด็กเป็นหน้าที่ของทุกฝ่าย จากการศึกษาบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลได้ให้ข้อเสนอแนะในด้านการจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาเด็กหลายกิจกรรม เช่น กิจกรรมการปลูกต้นไม้ในที่สาธารณะ ร่วมประเพณีวันสำคัญต่างๆ กิจกรรมต่อต้านยาเสพติด การบำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น โดยให้ข้อเสนอแนะว่าควรจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องให้เด็กใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

2. การที่จังหวัดชัยภูมิจัดให้ดำเนินการโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กในตำบลเป็นที่พึงพอใจพบว่าบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่เห็นด้วยมาก สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ที่ต้องการมีส่วนร่วมในการสร้างชุมชนเข้มแข็งนั้น ซึ่งจะเริ่มตั้งแต่ต้นของกระบวนการ นั่นคือร่วมตั้งแต่การกำหนดปัญหา ความต้องการของชุมชนร่วมกันนำไปสู่การร่วมคิดหาทางเลือกในการแก้ไขปัญหา ร่วมวางแผนในการแก้ไขปัญหา และสิ่งที่สำคัญที่สุดคือการร่วมตัดสินใจ แล้วจะทำให้ผู้มีส่วนร่วมหรือประชาชนในหมู่บ้านที่ร่วมตัดสินใจเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของโครงการ (Sense of Belonging) เกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของโครงการเกิดความเป็นหุ้นส่วน (Partnership) ซึ่งจะทำให้มีการดำเนินงานโครงการร่วมกันนำไปสู่ความร่วมมือที่เข้มแข็งในที่สุด

3. รูปแบบการดำเนินงานของโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็ก ที่จัดให้มีการสร้างทีมสหวิชาชีพระดับจังหวัดและทีมสหวิชาชีพระดับตำบลเป็นที่พึงพอใจ บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่เห็นด้วยมาก สอดคล้องกับการกระจายอำนาจลงสู่ท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 สุทธิ สิริธิตสมบุรณ์ และ สมาน รังสิโยกฤษฎ์ (2542, น. 75 - 79) กล่าวถึง การจัดแบ่งวิธีการประสานงานภายในองค์การเดียว ที่ประกอบด้วยวิธีการจัดแผนผังและกำหนดหน้าที่การงาน เป็นการจัดแบ่งแยกงานให้เป็นไปตามลักษณะเฉพาะของงาน รวมทั้ง การกำหนดหน้าที่ให้ชัดเจน เพื่อป้องกันการปฏิบัติงาน ก้าวกายซ้ำซ้อนกัน โดยทีมสหวิชาชีพ ระดับจังหวัดได้กระจายอำนาจและมอบหมายภารกิจให้ทีมสหวิชาชีพระดับตำบลแบ่งกันปฏิบัติในตำบลของตน เพื่อความรวดเร็วในการทำงาน และสามารถกระจายงานได้มากถึง 5 เท่า หากมีการดำเนินกิจกรรมพร้อมกันหลายจุด จากการศึกษาบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลได้ให้ข้อเสนอแนะว่าควรเพิ่มจำนวนทีมสหวิชาชีพในระดับตำบลให้มากขึ้นเพื่อการปฏิบัติงานได้มากขึ้นในพื้นที่และสามารถเพิ่มการจัดกิจกรรมได้มากขึ้น

4. ตำบลจะสนับสนุนการดำเนินงานโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็ก หากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ไม่มีงบประมาณในการดำเนินงาน พบว่าบุคลากรส่วนใหญ่เห็นด้วยปานกลาง สอดคล้องกับความต้องการพัฒนาทางสังคมที่เกิดจากการทำงานของปัจจัยทางด้านจิตวิทยาที่เป็นแรงขับให้ประชาชน มีการกระทำ มีความกระตือรือร้น มีการประดิษฐ์ มีการค้นพบ มีการสร้างสรรค์ มีการแย่งชิง มีการก่อสร้าง และพัฒนาสิ่งต่างภายในสังคม นักสังคมวิทยาที่ใช้ ปัจจัยทางด้านจิตวิทยาอธิบายการเปลี่ยนแปลงทางสังคม (<http://www.huso.buu.ac.th.htm>, 2546) มีดังนี้

แมกซ์ เวเบอร์ (Max Weber) เสนอว่า การพัฒนาของในสังคมอุตสาหกรรมสมัยใหม่ตามลัทธิทุนนิยม มีสาเหตุมาจากปัจจัยด้านจิตวิทยา ที่เกิดขึ้นหลังสมัยศตวรรษที่ 16 เมื่อในยุโรปตะวันตกมีการแพร่กระจายคำสอนของศาสนาคริสต์ ลัทธิโปรเตสแตนต์ (Protestant ethic) ที่สอนให้ศาสนิกชนเกิดจิตวิญญาณแบบทุนนิยม (Spirit of Capitalism) เป็นนักแสวงหาสิ่งใหม่ มุ่งสู่ความสำเร็จเพื่อให้เกิดการยอมรับ ทำงานหนักเพื่อสะสมความร่ำรวย เก็บออมเพื่อนำไปใช้ในการลงทุน สร้างกำไรอย่างต่อเนื่อง เวเบอร์ ยังเสนอว่า การพัฒนาของ จิตวิญญาณแบบทุนนิยมทำให้เกิดลัทธิความมีเหตุผล (Rationalism) ซึ่งภายใต้สังคมที่ใช้ความมีเหตุผลจะทำให้บุคคลมีความน่าเชื่อถือ ซื่อสัตย์ สุจริต ยอมรับสิ่งใหม่และสามารถเปลี่ยนแปลงเข้าสู่สภาวะแวดล้อมใหม่ๆ เวเบอร์เชื่อว่า อิทธิพลของความคิด ความเชื่อ และบุคลิกภาพของคนในสังคมภายใต้สภาวะดังกล่าวมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมตามมา

อีวีเรทท์ อี เฮเกน (Everett E. Hagen) มีแนวความคิดสอดคล้องกับเวเบอร์ ที่ว่าการเปลี่ยนแปลงทางสังคมมีการเริ่มต้นมาจากการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ และเสนอว่าการเปลี่ยนจากสังคมดั้งเดิม (Traditional) ไปสู่สังคมสมัยใหม่ (Modern) จะมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในบุคลิกภาพของบุคคล (Personality) โดยเสนอว่า บุคลิกภาพของคนในสังคมดั้งเดิมมีลักษณะตายตัวที่กำหนดโดยกลุ่มสังคม เป็นบุคลิกของคนที่ต้องการมีการสั่งการด้วยบังคับบัญชา ไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และไม่มีการประดิษฐ์คิดค้น เพราะคนเหล่านั้นมองโลกยากกว่าที่จะมองโลกแบบวิเคราะห์ และต้องการควบคุมให้เป็นไปตามที่คิด ซึ่งเป็นผลทำให้สังคมแบบดั้งเดิมไม่มีการเปลี่ยนแปลงมากนัก ส่วนในสังคมสมัยใหม่เฮเกนเสนอว่า บุคลิกภาพของคนที่มีความสร้างสรรค์ อยากรู้อยากเห็น และเปิดรับประสบการณ์ใหม่ๆ มองโลกที่อยู่รอบตัวเขาอย่างมีเหตุมีผล บุคลิกภาพของคนในสังคมสมัยใหม่จึงเป็นปัจจัยที่สนับสนุนให้สังคมเกิดการเปลี่ยนแปลง แต่อย่างไรก็ตามเฮเกน ได้เสนอว่า บุคลิกของคนที่สังคมดั้งเดิมสามารถที่จะเปลี่ยนไปสู่บุคลิกของในสังคมสมัยใหม่ได้โดยใช้วิธีการถดถอยสถานภาพ (Status withdrawal) ด้วยการนำเอาปัจจัยด้านสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจจากสังคมสมัยใหม่เข้าไปแทรกหรือแทนที่ในสังคมดั้งเดิม และยังได้เสนอว่า การเปลี่ยนแปลงของสังคมอาจทำได้จากเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพของคนในสังคมโดยเริ่มจากการพัฒนาบุคลิกภาพตั้งแต่วัยเด็ก

เดวิด ซี แม็กคลีลแลนด์ (David C. McClelland) มีแนวความคิดเหมือนกับเฮเกน ที่เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ เป็นผลมาจากการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ แต่แนวความคิดของ แม็ก-คลีลแลนด์เน้นศึกษาที่ตัวแปรด้านแรงจูงใจในความสำเร็จ (Achievement motivation) ซึ่งหมายถึง ความสำเร็จทางเศรษฐกิจของปัจเจกบุคคล และเสนอแนวความคิดว่า ในการพัฒนา

ทางเศรษฐกิจของสังคมในอดีตและปัจจุบันเป็นผลมาจากแรงจูงใจในความสำเร็จของบุคคล หากคนในสังคมมีแรงจูงใจในความสำเร็จมาก การพัฒนาทางเศรษฐกิจก็จะมีแนวโน้มก้าวหน้าตามไปด้วย และเสนอวิธีการสร้างแรงจูงใจในความสำเร็จด้วยการเรียนรู้ (Learning) โดยสร้างแรงกระตุ้นภายในและภายนอก ดังนั้น ในการจัดการศึกษาและการเลี้ยงดูเด็ก สังคมควรมีการปูพื้นฐานเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจในความสำเร็จของบุคคล ด้วยการให้ปัจจัยต่างๆ ดังนี้

- 1) แบบอย่างของความสำเร็จจากผู้ปกครอง
- 2) การสร้างความอบอุ่น
- 3) การให้กำลังใจและแรงเสริม
- 4) หลีกเลี่ยงการครอบงำและใช้อำนาจของบิดา

ความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการดำเนินงานด้านทีมสหวิชาชีพในโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิ

1. การทำงานของทีมสหวิชาชีพระดับจังหวัดเป็นที่พึงพอใจ พบว่าบุคลากรส่วนใหญ่มีความเห็นด้วยมาก ซึ่งการมอบหมายผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ช่วยลดปัญหาความขัดแย้งในการประสานงาน การมอบหมายงานที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้ปฏิบัติงานทำให้เกิดขวัญและกำลังใจที่ดี สอดคล้องกับ Robert Kreitner (1995, pp. 262-263) ที่กล่าวว่า การบริหารจัดการที่ดีต้องมีการแบ่งงานตามภารกิจขององค์การ โดยการมอบหมายให้ผู้ที่มีความรู้ ความชำนาญรับผิดชอบการดำเนินงาน จะทำให้องค์การใช้ทรัพยากรบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ เช่นเดียวกับลักษณะการจัดการองค์การแบบราชการของแม็ก เวเบอร์ ที่มีการแบ่งงานกันทำ โดยงานจะถูกแบ่งให้ง่ายขึ้น และมีความเฉพาะเจาะจง เป็นวิธีการที่องค์การใช้บุคคลและทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากการศึกษาบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ทีมสหวิชาชีพระดับจังหวัดควรจัดกิจกรรมให้เด็กในพื้นที่บ้าง เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือในการถ่ายทอดเนื้อหาวิชาการต่างๆ

2. การทำงานของทีมสหวิชาชีพระดับตำบลเป็นที่พึงพอใจ พบว่าบุคลากรส่วนใหญ่มีความเห็นด้วยมาก ซึ่งมีความเห็นด้วยเทียบเท่าทีมสหวิชาชีพระดับจังหวัด จากระดับการศึกษา ประสบการณ์ ความน่าเชื่อถือ ที่ใกล้เคียงทีมสหวิชาชีพระดับจังหวัด โดยกลุ่มเป้าหมายมีความไว้วางใจทีมสหวิชาชีพระดับตำบลในความสามารถที่มีอยู่เดิม แต่ในหลักการดำเนินงานได้มีการพัฒนาศักยภาพของทีมสหวิชาชีพระดับตำบล สอดคล้องกับ ความจำเป็นในการพัฒนาบุคลากรเป็นขั้นตอนต่อเนื่องในการสรรหาบุคคล (Recruiting), การใช้ประโยชน์จากบุคคล (Utilizing), การพัฒนาบุคคล (Developing) และการธำรงรักษาบุคคล (Retaining) ซึ่งถือเป็นความสำคัญและจำเป็น ที่จะต้องพัฒนาบุคลากรของตนทั้งด้านทักษะความรู้ ความชำนาญ ทักษะคิด เพื่อจะได้นำมาใช้ประโยชน์ จากการศึกษาบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลได้ให้

ข้อเสนอแนะว่า ควรจัดอบรมให้กับทีมสหวิชาชีพพระดับตำบลมากขึ้น บ่อยขึ้น เพื่อเพิ่มศักยภาพในด้านการถ่ายทอดความรู้ ส่วนหนึ่งของทีมสหวิชาชีพมีความต้องการที่จะปฏิบัติงานเพื่อการพัฒนาเด็กในพื้นที่ของตนเองอยู่แล้ว และพร้อมจะสนับสนุนให้เกิดการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

ความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการดำเนินงานด้านกิจกรรมที่จัดให้เด็กและเยาวชนในโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิ

1. กิจกรรมที่ทีมสหวิชาชีพพระดับตำบลจัดในแต่ละตำบล มีความเพียงพอและครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย พบว่าบุคลากรส่วนใหญ่เห็นด้วยมาก อันเนื่องมาจากหลายสาเหตุ ทั้งของผู้ดำเนินการ และผู้เข้าร่วมกิจกรรมในเรื่องของระยะเวลา ระยะเวลาทาง สภาพภูมิศาสตร์ และสภาพทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับตัวชี้วัดของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งกำหนดให้จัดกิจกรรมในแหล่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดให้เด็กในหมู่บ้านเข้าร่วมกิจกรรมในแหล่งเรียนรู้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของจำนวนเด็กที่ได้จากการสำรวจทั้งหมดและความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมนั้นต้องไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง/เดือน แต่จากรายงานการดำเนินงานคาราวานเสริมสร้างเด็ก บางพื้นที่มีการจัดกิจกรรม 1 ครั้ง/เดือน จากการศึกษาบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลได้ให้ข้อเสนอแนะว่าทีมสหวิชาชีพมีจำนวนน้อย ควรเพิ่มทีมสหวิชาชีพที่จะช่วยปฏิบัติงานเฉพาะกิจกรรม เพราะบางคนยังไม่เข้าใจบทบาท จึงไม่กล้าตัดสินใจในการจัดกิจกรรม รวมทั้งการหาเวลาว่างร่วมกันจากหลายสาขาวิชาชีพมีความเป็นไปได้ยาก โดยอาจให้ทีมสหวิชาชีพพระดับจังหวัดเป็นผู้จัดกิจกรรมให้เด็กบ้าง เนื่องจากทีมสหวิชาชีพพระดับจังหวัดจะมีความรู้และวัสดุอุปกรณ์ที่สมบูรณ์กว่าทีมสหวิชาชีพพระดับตำบล

2. กิจกรรมที่ทีมสหวิชาชีพพระดับตำบลจัดในตำบลมีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่เห็นด้วยมาก เนื่องจากการจัดกิจกรรมมาจากหลายความคิดโดยเฉพาะหน้าที่ความคิดจากเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นความขัดแย้งที่ไม่รุนแรงกับความคิดของผู้ใหญ่ สอดคล้องกับ ทฤษฎีความขัดแย้ง (Conflict theory) เป็นแนวความคิดที่มีข้อสมมุติฐานที่ว่า พฤติกรรมของสังคมสามารถเข้าใจได้จากความขัดแย้งระหว่างกลุ่มต่าง ๆ และบุคคลต่าง ๆ เพราะการแข่งขันกัน ในการเป็นเจ้าของทรัพยากรที่มีค่าและหายาก ซึ่งคาร์ล มาร์กซ์ (Karl Marx) มีความเชื่อว่า การเปลี่ยนแปลงของทุก ๆ สังคม จะมีขั้นตอนของการพัฒนาทางประวัติศาสตร์ 5 ขั้น โดยแต่ละขั้นจะมีวิธีการผลิต (Mode of Production) ที่เกิดจากความสัมพันธ์ของ อำนาจของการผลิต (Forces of production) สอดคล้องกับ ลิวอิส เอ. โคเซอร์ (Lewis A. Coser) มองว่าความขัดแย้งก่อให้เกิดทั้งด้านบวกและด้านลบ และอธิบายว่า ความขัดแย้งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดเกลาทางสังคม ไม่มีกลุ่มทางสังคมกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งที่มีความสมานสามัคคี

อย่างสมบูรณ์ เพราะความขัดแย้งเป็นส่วนหนึ่งของมนุษย์ ทั้งในความเกลียดและความรักต่างก็มีความขัดแย้งทั้งสิ้น ความขัดแย้งสามารถแก้ปัญหาความแตกแยกและทำให้เกิดความสามัคคีภายในกลุ่มได้ เพราะในกลุ่มมีทั้งความเป็นมิตรและความเป็นศัตรูอยู่ด้วยกัน โคเซอร์มีความเห็นว่าการขัดแย้งเป็นตัวสนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม สามารถทำให้สังคมเปลี่ยนชีวิตความเป็นอยู่จากด้านหนึ่งไปสู่อีกด้านหนึ่งได้ เพราะหากสมาชิกในสังคมเกิดความไม่พึงพอใจต่อสังคมที่เขาอยู่ เขาจะพยายามทำการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์นั้นๆ ให้เป็นไปตามเป้าหมายของเข้าได้

3. กิจกรรมที่ทีมสหวิชาชีพระดับตำบลจัดให้กลุ่มเป้าหมายเป็นที่พอใจ พบว่าบุคลากรส่วนใหญ่เห็นด้วยมาก โดยภาพรวมการจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาเด็กที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดจะมีอยู่เพียงเล็กน้อย ได้แก่ การจัดงานวันเด็ก การประชุมผู้ปกครองศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และการสอนพิเศษระหว่างปิดเทอม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถของบุคลากรแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งการมีทีมสหวิชาชีพจัดกิจกรรมในพื้นที่แล้ว บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลจะมีแนวทางการดำเนินงานโครงการต่างๆ ให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องต่อไป สอดคล้องกับ การสร้างเครือข่ายเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำงาน ประสานความร่วมมือกับชุมชน องค์กรภาครัฐ และเอกชน ทั้งระดับจังหวัด ระดับตำบลเพื่อการมีส่วนร่วม และสนับสนุนกระบวนการพัฒนาเด็กและเยาวชน และสอดคล้องกับ สมิต สัชฌุกร (<http://www.tpa.or.th>, 2547) ที่กล่าวว่า หลักสำคัญที่จะทำให้การประสานงานสัมฤทธิ์ผลได้ดั่งนั้น ต้องจัดให้มีระบบความร่วมมือ มีการติดต่อสื่อสาร และความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคลากรผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องในทุกๆ ระดับ ทั้งภายในหน่วยงานหรือระหว่างหน่วยงาน เพื่อให้เกิดความร่วมมือกัน มีน้ำใจไมตรีต่อกัน อันจะเป็นผลให้งานดำเนินไปด้วยดีและบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ ตรงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และการจัดให้รู้รูปแบบและวิธีการประสานงานในการปฏิบัติให้ถูกต้องและเหมาะสม

4. กลุ่มเป้าหมายได้รับประโยชน์จากกิจกรรมที่ทีมสหวิชาชีพจัดขึ้น พบว่าบุคลากรส่วนใหญ่เห็นด้วยปานกลาง สังเกตจากรายงานผลการวัดระดับ EQ เด็กที่เข้าร่วมกิจกรรมโครงการ และรายงานการมีส่วนร่วมขององค์กรหน่วยงานในการจัดกิจกรรม สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจากแรงจูงใจทั้งภายในและภายนอก ไม่ว่าจะเป็นความต้องการ (Need) เจตคติ (Attitude) ความสนใจพิเศษ (Special Interest) ความรู้เกี่ยวกับความก้าวหน้า หรือเครื่องล่อใจอื่นๆ ซึ่งการจูงใจเป็นกระบวนการที่มีอิทธิพลในการก่อให้เกิดผลเปลี่ยนแปลงปัจจัยหลายสิ่งอันเป็นเป้าหมายของโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็ก ได้แก่

- 1) การเปลี่ยนแปลงในทัศนคติ และความเชื่อ (Attitude Changes)
- 2) การเปลี่ยนแปลงในด้านความคิดเห็นที่แสดงออก (Opinion Changes)
- 3) การเปลี่ยนแปลงการรับรู้ (Perception Changes)
- 4) การเปลี่ยนแปลงความตั้งใจ (Willingness Changes)
- 5) การเปลี่ยนแปลงการกระทำ (Action Changes)
- 6) การเปลี่ยนแปลงอารมณ์และความรู้สึก (Feeling and Emotion Changes)

5. ตำบลได้รับประโยชน์จากโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็ก พบว่าบุคลากรส่วนใหญ่เห็นด้วยปานกลาง โดยการสังเกตพฤติกรรมของผู้เข้าร่วมอบรมทั้งกลุ่มเป้าหมายที่เป็นเด็ก และผู้ปกครองที่เข้าร่วมมีความไว้วางใจในโครงการ ที่จะนำให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็นการเห็นความสำคัญของการพัฒนาชุมชน ตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่จะต้องส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 หมวด 2 มาตรา 16 (10)

ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิ

จากผลการศึกษา พบว่า บุคลากรมีการให้ข้อเสนอแนะด้านต่างๆ ในด้าน 1) กิจกรรม 2) ทีมสหวิชาชีพ 3) ด้านอื่นๆ โดยจำแนกได้ดังนี้

ข้อเสนอแนะด้านกิจกรรมในโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิ

มีผู้ให้ข้อเสนอแนะด้านการจัดกิจกรรมในโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิหลายข้อ และมีหลายคนให้ข้อเสนอแนะที่คล้ายคลึงกัน ในความต้องการอยากให้ออกกิจกรรมเรื่อยๆ ทุกปี ให้ควบคุมใกล้ชิด เพื่อความเข้าใจของผู้ร่วมโครงการ เน้นเรื่อง สาระ ยกตัวอย่างให้ชัดเจน เพื่อความเข้าใจในการนำไปปฏิบัติ อยากให้มีกิจกรรมมากกว่านี้ แสดงถึงความต้องการให้มีกิจกรรมต่อไปโดย หลังจากดำเนินการเสร็จสิ้นให้หนุนเสริมงบประมาณให้เด็กนำไปต่อยอด มีพลังขับเคลื่อนที่จะทำให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น เพื่อให้เด็กใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ได้รู้จักประสบการณ์ใหม่ๆ ในการทำงานรู้จักเพื่อนร่วมงานมากขึ้นหลายตาและยังได้เรียนรู้การทำงานเป็นทีม จากการทำโครงการต่างๆ ที่ผ่านมา และดำเนินการต่อเนื่องทุกปี เน้นกิจกรรมปลูกต้นไม้ในที่สาธารณะ วันสำคัญ ต่อต้านยาเสพติด บำเพ็ญประโยชน์ เนื่องจากทำให้เด็กมีความรับผิดชอบกับหน้าที่ของตน และนำความรู้มาเล่าให้ผู้ปกครองฟังว่าได้พบเห็นอะไรบ้าง

ทำให้ครอบครัวอบอุ่น และเวลามีปัญหา จะได้หาปัญหาและแก้ไขร่วมกัน สอดคล้องกับรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลายตามตัวอย่างกิจกรรมที่กระทรวงการพัฒนาสังคมได้ให้ตัวอย่างไว้ ตามยุทธศาสตร์ต่างๆ เช่น ครอบครัวกีฬาสัมพันธ์ เยาวชนอนุรักษ์ต้นน้ำลำธาร ห้องสมุดมีชีวิต ค่ายบรรณารักษ์รุ่นเยาว์ อาสาสมัครสิทธิเด็ก อบรมศาสนพิธีกร ค่ายครอบครัวนักคิด การบวชในภาคฤดูร้อน ส่งเสริมสื่อมวลชนเพื่อเด็ก กิจกรรมเสริมเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรมป้องกันการติดเชื้อเอดส์ทางเพศสัมพันธ์ในกลุ่มเยาวชนในชุมชน อาสาสมัครเด็กช่วยเด็ก การให้ความรู้ในวิชาชีพ และเสริมการเรียนรู้ในห้องเรียน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะด้านทีมสหวิชาชีพในโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิ

มีผู้ให้ข้อเสนอแนะด้านทีมสหวิชาชีพในโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิหลายข้อ และมีหลายคนให้ข้อเสนอแนะที่คล้ายคลึงกัน ในความต้องการอยากให้จัดอบรมอีกครั้ง และให้จัดอบรมทุกปี เนื่องจากทีมสหวิชาชีพยังไม่เข้าใจเท่าที่ควร ไม่กล้าตัดสินใจ และไม่แสดงออกว่าควรทำอะไร ทีมงานมีประสบการณ์สูง มีความพร้อมเพียงและมีประสิทธิภาพสูงพอควรและมีประสบการณ์ในการทำงานอยู่แล้ว สามารถสร้างความเข้าใจให้คณะทำงานระดับตำบลเข้าใจการดำเนินงาน การประสานงานและการเชื่อมโยงอย่างบูรณาการเพื่อการขับเคลื่อนอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ให้คำแนะนำเยาวชนได้อย่างชัดเจน ส่วนหนึ่งเห็นว่าไม่จำเป็นต้องมาจากหลายหน่วยงาน แต่ให้เข้าร่วมกิจกรรมเป็นครั้งๆ ไปได้ สอดคล้องกับแนวทางในการดำเนินงานคาราวานเสริมสร้างเด็ก ที่มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพและการให้คำปรึกษากับทีมสหวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการเป็นเครือข่ายในการสรรหาวิทยากรให้ความรู้กับเด็ก

ข้อเสนอแนะด้านอื่นๆ ในโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิ

มีผู้ให้ข้อเสนอแนะด้านอื่นๆ ในโครงการคาราวานเสริมสร้างเด็กจังหวัดชัยภูมิหลายข้อ และมีหลายคนให้ข้อเสนอแนะที่คล้ายคลึงกัน ในความต้องการอยากให้พยายามรวมกิจกรรมเยอะๆ เพื่อกล้าแสดงออก ควรมีเบี้ยเลี้ยงให้เด็ก อาจเป็นในรูปแบบการแข่งขันจัดกีฬา และมีเงินรางวัลขอให้ทางราชการสนับสนุนมาให้ต่อเนื่องทุกปี เพื่อ อบต.จะได้จัดกิจกรรมต่อเนื่องได้ ความเห็นเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ ว่าควรปรับปรุงให้เกิดความคล่องตัว โดยเฉพาะขั้นตอนการเบิกจ่ายให้ทีมตำบลเพื่อดำเนินการซึ่งเป็นประเด็นให้ทีมตำบลขาดความเชื่อมั่นในการทำงาน จากการสังเกตการประสานงาน การใช้งบประมาณตามระเบียบการจ่ายเงินค่าใช้จ่ายในการอบรม ในด้านการจัดซื้อจัดจ้าง จะมีกระบวนการพิเศษในระบบคอมพิวเตอร์ การนำเงินเข้าบัญชีหลักผู้ขาย (GFMS) ในรายจ่ายที่มีวงเงินสูงเกิน 5,000 บาท ทำให้ทีมสหวิชาชีพระดับตำบลจัดการอบรมในกลุ่มเด็ก และผู้รับจ้างจัดทำอาหารกลางวัน อาหารว่างและเครื่องดื่มที่มี

ราคาต่อหัวไม่สูงมาก เพื่อลดขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างอาหาร และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ส่วนหนึ่งจัดการอบรมที่ทีมสหวิชาชีพสามารถเป็นวิทยากร เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการสรรหาวิทยากรและค่าใช้จ่ายในการเดินทางของวิทยากรอีกทางหนึ่ง สอดคล้องกับ แนวทางการบริหารบ้านเมืองที่ดีที่จะต้องใช้งบประมาณให้คุ้มค่า โดยใช้จ่ายน้อยแต่ได้ผลมาก

